

Dit recht vervult als daar niet uiterlijk op de tweede werkdag nadat alsnog (een kopie van) de door beide partijen ondertekende akte is ontvangen, gebruik van is gemaakt. (Koopakte, zie voetnoot 2).

De derde categorie Verplichting/verbod is sterk vertegenwoordigd met name bij legislatieve teksten. Het recht stelt relaties en regels vast, bepaalt wat wel en wat niet mag. Burgers zijn verplicht om zich aan die regels te houden. Daarom vormen juridische verplichtingen een cruciale factor in ons leven. Aan degene die zich niet aan een bepaald geldend juridisch verbod houdt, wordt straf opgelegd.

Verplichting	Verbod
De vennooten onder een firma zijn <u>verplicht</u> de vennootschap te doen inschrijven in het handelsregister, overeenkomstig de daarvoor geldende wettelijke bepalingen. (Boek 1, Titel 3, art. 23 WvK).	[1.] Behoudens de uitzondering, in het tweede lid van art. 30 voorkomende, <u>mag</u> de naam van den vennoot bij wijze van geldschikking in de firma <u>niet</u> worden gebracht. [2.] Deze vennoot <u>mag</u> <u>geene</u> daad van beheer verrigten of in de zaken van de vennootschap werkzaam zijn, zelfs niet uit kracht eenen volmagt. (Boek 1, Titel 3, art. 20 WvK).

Modale werkwoorden kunnen in zulke contexten in verschillende functies worden gebruikt. Vanzelfsprekend is de intentie van het werkwoord 'zullen' niet altijd directief. Het kan bijvoorbeeld ook de toekomst uitdrukken. Daarom moet men uiterst precies zijn bij het analyseren en classificeren van zulke voorbeelden. Dit is ook op andere modale werkwoorden van toepassing (*kunnen, mogen, moeten*). In legislatieve teksten drukt het modale werkwoord 'zullen' meestal de verplichting (d.m.v. illocutionaire werking) tot iets uit. De wetgevende macht legt de geadresseerde iets op en deze dient op zijn beurt de wet te gehoorzamen.

"De gelden die gedurende de vereffening uit de kas der vennootschap kunnen gemist worden, zullen voorloepig worden verdelld." (Boek 1, Titel 3, art. 34 WvK).

De laatste categorie van Toezeggingen/belofes wordt in de meeste contracten vertegenwoordigd door performatieve werkwoorden met commissieve intentie zoals: *aannemen, erkennen, accepteren, instemmen, bevestigen, verklaren, garanderen, toezeggen, instaan voor* en dergelijke. Bij de impliciet performatieve werkwoorden met een directieve functie kunnen we ook *zullen* classificeren. De geadresseerde is hierdoor verplicht tot een actie die in de propositie wordt uitgedrukt. Zonder de commissieve werkwoorden zou een contract geen contract zijn. Hierdoor wordt zekerheid aan partijen verschaft en door het aangaan van een contract wordt vertrouwen gecreëerd.

Commissieve intentie	Directieve intentie
"3.2. Verkoop <u>staat</u> in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en tot eigendomsverdracht ten tijde van het op..... of zoveel eerder of later als partijen	3.1. De akte van levering <u>zal</u> gescreerd worden

passeren van de akte van levering." (Model koopovereenkomst voor een bestaande eengezinswoning, juli 2008). Vastgesteld door de Nederlandse Vereniging van Makelaars in onroerende goederen en vastgoeddeskundigen NVM, de Consumentenbond en de Vereniging Eigen Huis, p.3)	tegenen nader overeenkomen, ten overstaan van notaris..... of diens plaatsvervanger, verbonden aan kantoor....., hierna verder te noemen notaris.
--	---

5. Slotbevindingen

In beide geanalyseerde types teksten, wetsbepalingen en handelscontracten, overheerst de categorie van directieve taalhandelingen. Bijzonder vaak werd het directieve taalgebruik van het werkwoord 'zullen' geconstateerd. Commissieve taalhandelingen werden slechts in de geanalyseerde handelscontracten aangetroffen, niet in de wetgevende teksten. De reden hiervoor is het meer individuele karakter van contracten ten opzichte van wetgeving die voor iedereen is bestemd. Een commissieve handeling is niet nodig. Men is in elk geval gehouden om de wetgeving in acht te nemen. Dit geldt niet voor contracten die vrijwillig door individuele partijen worden aangegaan. Bij de vergelijking van het Standaardnederlands taalgebruik en het taalgebruik binnen de juridische communicatie (tabel 1 en 2) is gebleken dat de taal in standaard communicatie veel minder directief taalgebruik (verplichting, verbod) vertoont dan in juridische communicatie.

Vragen of men iets wel of niet wil doen komen in de juridische communicatie eigenlijk niet voor. Zowel de wetgeving als de contracten stellen en gebieden wat er gedaan moet worden. Dit heeft met de autoriteit van de wetgevende macht te maken, hetgeen zich in het gebruik van een hoog directief niveau weerspiegelt. Ook ruimte voor de toepassing van fatsoensnormen is er, in tegenstelling tot in standaard taalgebruik, niet. Er is sprake van een asymmetrische verhouding tussen de burger en de overheid. Dit is wel anders bij contracten die in het algemeen rechten en verplichtingen voor beide partijen opstellen en daarmee een meer symmetrische verhouding scheppen. De verschillen tussen Standaardnederlands taalgebruik en juridisch taalgebruik worden niet door het verschil van de vorm (gesproken/geschreven) veroorzaakt. Ze ontstaan door sociale factoren binnen de contextuele situatie waarin ze een bepaalde communicatieve en pragmatische functie vervullen.

Literatuur

Austin, John L.: *How to do things with words*. New York: Oxford University Press 1962.
(ed.) Bussmann, Hadumod: *Lexikon der Sprachwissenschaft*. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag 2002